

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 14P/62/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6220200985
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Maukš
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2020:6220200985.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš sudcom Mgr. Andrejom Maukšom vo veci starostlivosti o maloletého Š. Q., nar. XX. XX. XXXX, zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, trvale bytom F. XX, t. č. v Centre pre deti a rodiny Margarétka, Vajanského 71, 984 01 Lučenec s výkonom ústavnej starostlivosti v profesionálnej rodine v P. O., dieťa rodičov: matky B. Q., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom F. XX a otca S. Q., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom T., D. XXX/XX, t. č. obaja bytom O. X, F. Ľ., o návrhu Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, o splnení podmienok osvojiteľnosti, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že maloletý Š. Q., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom F. XX, t. č. v Centre pre deti a rodiny Lučenec, Vajanského 71, dieťa rodičov: matky B. Q., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom F. XX a otca S. Q., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom D. XXX/XX, T. j e o s v o j i t e ľ n ý.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš (ďalej len „navrhovateľ“) podal tunajšiemu súdu dňa 09. 06. 2020 návrh na určenie, že maloletý je osvojiteľný. Návrh odôvodnil tým, že nad maloletým bola nariadená ústavná starostlivosť rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 14P/25/2019-94 v Centre pre deti a rodiny Lučenec, ktorej výkon sa realizuje v profesionálnej náhradnej rodine v P. O.. Rodičia maloletého počas najmenej 6 mesiacov neprejavovali o maloletého skutočný záujem žiadnym spôsobom, najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloletého. Centrum pre deti a rodiny ani navrhovateľ nemajú vedomosť o závažných skutočnostiach, ktoré by bránili prejavovaniu záujmu o maloletého. Rodičia maloletého žiadnym spôsobom nekontaktovali ani sa nedomáhali informácií o ňom. Matka podľa informácií navrhovateľa v návrhu žije v A. so svojim novým priateľom a maloletou dcérou P. Q., nar. XX. XX. XXXX, otec je na neznámom mieste. Ďalšie deti matky: W. Q., nar. XX. XX. XXXX a O. Q., nar. XX. XX. XXXX boli rozhodnutiami tunajšieho súdu č. k. 2C/73/2016-134 zo dňa 28. 06. 2018, právoplatným dňa 24. 08. 2018 a č. k. 14P/25/2019-94 zo dňa 25. 11. 2019, právoplatným dňa 29. 01. 2020, zverené do náhradnej osobnej starostlivosti N. Q., nar. XX. XX. XXXX (sestry matky), pričom maloletý Š. neudržiava so súrodencami ani so širšou biologickou rodinou žiaden kontakt. Nekonanie rodičov voči maloletému je prejavom absentujúcej vzťahovej väzby k nemu a prejavom hlbokého nezájmu a citového chladu zo strany rodičov.

2. Rodičia maloletého sa k návrhu písomne nevyjadrili ani sa osobne nezúčastnili pojednávania vo veci, na ktoré boli predvolaní. Opatrovník maloletého žiadal návrhu vyhovieť, nakoľko sú splnené podmienky na osvojiteľnosť maloletého, rodičia o maloletého neprejavujú skutočný záujem.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 14P/25/2019-94, správou Občianskeho združenia za dôstojný život a správami ÚPSVaR Piešťany a ÚPSVaR Veľký Krtíš, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

4. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 14P/25/2019-94 zo dňa 25. 11. 2019, právoplatným dňa 29. 01. 2020, nariadil súd nad maloletým Š. Q. ústavnú starostlivosť v Centre pre deti a rodiny Margarétka v Lučenci a zviazal rodičov prispievať na jeho výživu výživným vo výške každý po 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa na účet Centra pre deti a rodiny Margarétka počnúc dňom 23. 10. 2018. V odôvodnení súd konštatoval, že ani jeden z rodičov nemôže zabezpečovať riadnu starostlivosť o maloletého. Matka na starostlivosť nemá vytvorené vhodné prostredie a v minulosti sa o maloletého riadne nestarala, pričom súd skonštatoval, že sa správa nezodpovedne, nemá reálnu predstavu o svojom živote ani o tom, ako by mala zabezpečovať starostlivosť o maloletého. Taktiež matka nezabezpečila maloletému potrebné chirurgické vyšetrenie bez toho, aby riadne vysvetlila prečo k tomu nedošlo. Matka sa správala nepredvídateľne, kedy bez rozumného vysvetlenia opúšťala domácnosť, bez zabezpečenia riadnych bytových podmienok. Pokiaľ ide o otca maloletého, súdu sa nepodarilo zistiť jeho skutočný pobyt, a teda z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by mal vytvorené vhodné podmienky na výkon osobnej starostlivosti o maloletého. Maloletý bol vyňatý zo starostlivosti matky a dočasne zverený do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Margarétka už neodkladným opatrením nariadeným uznesením tunajšieho súdu č. k. 7P/168/2018-21 zo dňa 23. 10. 2018 z dôvodu zanedbávania starostlivosti zo strany matky.

5. Zo správy Občianskeho združenia za dôstojný život, ktoré prevádzku Centrum pre deti a rodiny Margarétka v Lučenci, zo dňa 28. 05. 2020 vyplýva, že biologickí rodičia maloletého Š. Q. počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali o maloletého skutočný záujem, najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili sa pravidelne dobrovoľne vyživovaciu povinnosť a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli vykonávať starostlivosť o maloletého osobne. Centrum pre deti a rodiny nemá vedomosť o závažných skutočnostiach, ktoré by bránili v prejavovaní záujmu rodičov o maloletého.

6. Zo správy ÚPSVaR Piešťany vyplýva, že približne od marca 2020 bývajú rodičia spoločne na adrese O. X, F. v podnájme časti rodinného domu so samostatným vchodom spolu s maloletou P. Q., nar. XX. XX. XXXX. Matka uviedla, že jej príjem pozostáva z rodičovského príspevku a prídavku na dieťa na maloletú P., otec pracuje ako SZČO v oblasti stavených prác s príjmom približne 1.600 Eur mesačne. Pokiaľ ide o maloleté deti matky W. a O., vyživovaciu povinnosť si neplní pravidelne, priamo sestre Zuzane, u ktorej maloletí sú. Niekedy zaplatila 100 Eur, nie však každý mesiac. S maloletými deťmi nie je ani v telefonickom kontakte, nevidela ich od januára 2020. Pokiaľ ide o prevzatie starostlivosti o maloletých matka uviedla, že nemá aktuálne k tomu vytvorené podmienky a pokladá to za vylúčené, nakoľko jej partner si nerozumie s maloletým O.. Pokiaľ ide o maloletého Š. Q., matka o neho aktuálne neprejavuje žiaden záujem, nekontaktuje sa so zariadením, v ktorom sa nachádza, nevedela ani uviesť či tam je. Spočiatku ho často navštevovala, chcela by ho do svojej osobnej starostlivosti, avšak návrh v tejto veci nepodala. Matka pôsobila, že nie je schopná samostatného fungovania.

7. Zo správy opatrovníka maloletého vyplýva, že súrodenci maloletého W. Y. O. sú zverení do náhradnej osobnej starostlivosti N. Q. - sestre matky. Rodičia maloletého momentálne bývajú na adrese O. X, F. v podnájme v časti rodinného domu, o maloletého neprejavujú žiaden záujem, pričom matka uviedla, že k zabezpečeniu starostlivosti o maloleté deti nemá podmienky a pokladá to za vylúčené, aj pre zlý vzťah otca k maloletému O.. Matka nevedela ani len uviesť, kde sa maloletý nachádza. Matka nie je neschopná samostatného fungovania pre jej simplexnosť. V rámci šetrenia nevedela uviesť ani základné údaje o svojich deťoch ani skutočnosti týkajúce sa jej osoby. Rodičia maloletého sa o neho žiadnym spôsobom počas najmenej šiestich mesiacov nezaujímajú najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloletého, pričom opatrovníkovi nie sú žiadne vedomosti o závažných skutočnostiach, ktoré by bránili v prejavovaní tohto záujmu. Maloletý bol dňa 09. 06. 2020 zaradený do prehľadu detí, ktorým je potrebné sprostredkovať náhradnú starostlivosť formou pestúnskej starostlivosti s perspektívou osvojenia, ktorý je vedený na ÚPSVaR v Banskej Bystrici. Dňa 19. 06. 2020 bol vydaný súhlas s nadviazaním osobného vzťahu medzi maloletým a žiadateľmi - manželmi G. L.Á., nar. XX. XX. XXXX a P. L., nar. XX. XX. XXXX z Banskej Bystrice, pričom prvá interakcia medzi žiadateľmi a maloletým sa mala realizovať dňa 10. 07. 2020.

8. Súd vec právne posúdil podľa ustanovenia § 102 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine, podľa ktorého na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov maloletého dieťaťa, ak počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali o maloletého skutočný záujem najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť, nevyňaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloletého, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka. O tom, že sú splnené podmienky osvojiteľnosti maloletého podľa uvedeného zákona ustanovenia, rozhoduje v súlade s ustanovením § 102 ods. 4 Zákona o rodine súd na návrh orgánu sociálno-právnej ochrany alebo aj bez návrhu. Navrhovateľ v predmetnej veci je ako orgán sociálnoprávnej ochrany detí aktívne legitimovaný na podanie návrhu na vyslovenie splnenia podmienok osvojiteľnosti maloletého. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že podmienky stanovené zákonom na vyslovenie osvojiteľnosti maloletého sú splnené. Zákon ako podmienku osvojiteľnosti uvádza neprejavovanie skutočného záujmu rodičov o maloletého počas najmenej šiestich mesiacov, pričom rodičia tak nerobili všetkými spôsobmi demonštratívne uvedenými v zákone.

9. Podľa správy Občianskeho združenia za dôstojný život, ktoré prevádzkuje Centrum pre deti a rodiny Margarétka v Lučenci, na účet ktorého boli rodičia rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 14P/25/2019-94 zaviazaní plniť si vyživovaciu povinnosť k maloletému, oznámilo, že rodičia si túto povinnosť počas najmenej šiestich mesiacov neplnili. Taktiež ani samotní rodičia netvrdili, že by na výživu maloletého za uvedenú dobu akokoľvek prispeli. Rodičom v plnení vyživovacej povinnosti nebránila žiadna prekážka, nakoľko zo správy ÚPSVaR Piešťany vyplýva, že otec dosahuje príjem na úrovni 1.600 Eur mesačne a matka poberá rodičovský príspevok, pričom z takéhoto príjmu sú rodičia vyživovaciu povinnosť v rozsahu 30 % zo sumy životného minima schopní plniť. Taktiež ani jeden z rodičov maloletého od jeho umiestnenia do Centra pre deti a rodiny v Lučenci (na základe neodkladného opatrenia už odo dňa 23. 10. 2018), teda po dobu dlhšiu ako 6 mesiacov, nenavštívil. Nezaujím matky potvrdzuje aj správa ÚPSVaR Piešťany, ktorému matka ani nevedela uviesť, či sa tam maloletý nachádza. Z vykonaného dokazovania nevyplývala žiadna prekážka brániaca rodičom vykonať osobnú návštevu maloletého. Pokiaľ súd v rozsudku, ktorým maloletého zveril do ústavnej starostlivosti, skonštatoval, že u ani jedného z rodičov nie sú vytvorené podmienky na osobnú starostlivosť o maloletého, ani tieto podmienky od rozhodnutia súdu rodičia nenapravili. Matka maloletého sa pred ÚPSVaR Piešťany sama vyjadрила, že v súčasnosti nemá vytvorené podmienky na zabezpečenie osobnej starostlivosti o maloletého. Rodičia v súčasnosti spolu žijú, otec dosahuje príjem prevyšujúci priemernú mzdu (na úrovni 1.600 Eur) a za týchto okolností je jednoznačne v schopnostiach rodičov vytvoriť si vhodné rodinné prostredie, aby mohli osobnú starostlivosť o maloletého vykonávať. Uvedený stav trvá od vyhlásenia rozsudku, ktorým súd zveril maloletého do ústavnej starostlivosti, teda od novembra 2019, čiže po dobu dlhšiu ako zákonom požadovaných 6 mesiacov. Počas tohto obdobia mali rodičia dostatok času zabezpečiť si podmienky na výkon osobnej starostlivosti o maloletého a iniciovať konanie o zrušenie ústavnej starostlivosti, čo však neurobili.

10. Vzhľadom na vyššie uvedené súd uzatvára, že sú splnené všetky podmienky osvojiteľnosti maloletého aj bez súhlasu rodičov, a preto návrhu vyhovel. Súd taktiež poukazuje na to, že maloletému je možné sprostredkovať pestúnsku starostlivosť s možnosťou následného osvojenia, o čo už prejavili podľa správy opatrovníka záujem konkrétni budúci osvojiteľia. Vyslovenie osvojiteľnosti maloletého je tak v jeho najlepšom záujme.

11. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého v mimosporových konaniach nemá žiadne z účastníkov náhradu trov nárok.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Veľký Krtíš písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.